

Sygn. akt II Ca 1029/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Tomasz Szaj
Sędziowie:	SO Karina Marczak SO Małgorzata Grzesik (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2015 roku w S.

sprawy z powództwa **E. C.**

przeciwko M. T.

o zniesienie służebności ewentualnie o stwierdzenie wygaśnięcia służebności

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 22 kwietnia 2014 roku, sygn. akt VI C 51/13

1. **zmienia zaskarżony wyrok:**

a. w punkcie 1 w ten sposób, że oddala powództwo o zniesienie służebności;

b. dodaje punkt 1A o treści: stwierdza wygaśnięcie służebności gruntowej ustanowionej na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości władnącej, położonej w K. na działce o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Choszczynie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) polegająca na prawie przejazdu i przechodu przez nieruchomość obciążoną oznaczoną numerem 53/6, dla której Sąd Rejonowy w Choszczynie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...);

2. **oddala apelację w pozostałym zakresie;**

3. **zasądza od pozwanego M. T. na rzecz powódki E. C. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt II Ca 1029/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Myśliborzu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w C. w sprawie z powództwa E. C. przeciwko M. T. o zniesienie służebności (sygn. VI C 51/13):

I. zniósł nieodpłatną służebność gruntową ustanowioną na rzecz każdoczesnego właściciela nieruchomości władnącej, położonej w K. na działce o numerze (...) dla której Sąd Rejonowy w Myśliborzu X Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w C. prowadzi księgę wieczystą za numerem (...) polegająca na prawie przejazdu i przechodu przez nieruchomość obciążoną oznaczoną numerem 53/6 dla której Sąd Rejonowy w Myśliborzu X Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w C. prowadzi księgę wieczystą za numerem (...),

II. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następującym stanie faktycznym sprawy:

Umową z dnia 30 czerwca 1992 r. M. i Z. B. sprzedali J. G. działkę gruntu o nr 53/4 położoną w K. gmina P.. W § 4 umowy M. i Z. B. ustanowili na rzecz każdoczesnego właściciela działki numer (...) służebność gruntową polegającą na prawie przejścia i przechodu przez działkę (...).

W 1999 roku nieruchomość od J. G. kupił pozwany M. T..

Działka o nr (...) (księga wieczysta Kw (...)) została podzielona na działki (...) zgodnie ze sporządzonym wykazem zmian gruntowych przez geodetę uprawnionego Z. K..

Na mocy umowy darowizny z dnia 21 grudnia 1995 r. M. i Z. B. darowali powódce E. C. m.in. działkę (...), a na rzecz G. i W. K. (1) działkę nr (...), wszystkie położone w miejscowości K..

Dla nieruchomości gruntowej - działka (...) o powierzchni 0,7100 ha położonej w K. gmina P. prowadzona jest księga wieczysta nr (...) właścicielami nieruchomości są na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej W. i W. K. (2). Nieruchomość jest obciążona prawem rzeczowym - służebnością gruntową na rzecz każdoczesnego wściciela działki nr (...) objętej Kw (...) polegającą na prawie przejazdu i przechodu przez nieruchomość oznaczoną numerem 53/5

Dla nieruchomości gruntowej - działka (...) o powierzchni 0,5000 ha położonej w K. gmina P. prowadzona jest księga wieczysta nr (...) właścicielami nieruchomości jest E. C.. Nieruchomość jest obciążona prawem rzeczowym-służebnością gruntową na rzecz każdoczesnego wściciela działki nr (...) objętej Kw (...) polegającą na prawie przejazdu i przechodu przez nieruchomość oznaczoną numerem 53/6.

Pozwany jest właścicielem działek (...) położonych w K. gmina P. dla których prowadzona jest księga wieczysta za numerem (...) na rzecz każdoczesnego właściciela działki (...) objętej Kw (...) ustanowiona jest służebność gruntowa polegającą na prawie przejazdu i przechodu przez nieruchomość oznaczoną numerem 53/6 i 53/5 (nieruchomości obciążone).

Powódka jest właścicielem działek o numerach (...) położonych w K. gmina P.. Działki te mimo ich wyodrębnienia stanowią gospodarczą całość, powódka uprawia na nich zboże, z tytułu uprawy pobiera dotacje z UE.

Pozwany jest właścicielem trzech działek położonych w K., na działkach (...) znajdujących się po przeciwnej stroni drogi posiada zabudowania mieszkalne i gospodarcze, działka (...) jest niewielką działką o szerokości ok 10 , która zapewnia pozwanemu dostęp do jeziora P.. Od chwili zakupu działki w 1999 r., pozwany korzystał z najkrótszej drogi po działce (...). Pozwany przejeżdża przez działkę (...) bezpośrednio przy granicy z działką (...) z uwagi na to, że jest tam wytyczona droga taktyczna. Działka (...) jest zabudowana budynkiem stodoły. Pozwany nosi się z zamiarem remontu pomostu, na co uzyskał stosowne pozwolenie, wiąże się to z koniecznością dowozu dłużyc, które mają ok 7-8 m długości.

W dniu 31 maja 2012 r. M. T. złożył do Sądu Rejonowego w Choszcznie wniosek o wytyczenie drogi koniecznej. Domagał się określenia treści nieodpłatnej służebności gruntowej ustanowionej dla jego nieruchomości (53/4) jako

prawa przejazdu i przechodu przez nieruchomość oznaczoną numerem 53/5 (Kw (...)) stanowiącą własność W. i W. K. (1). Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2012 r., powództwo zostało oddalone (sygn. akt I C 432/12). Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 22 listopada 2013 roku apelację M. T. oddalił.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo oparte na art. 195 k.c. za zasadne.

Sąd I instancji zważył, iż w dniu 30 czerwca 1992 r. rodzice powódki sprzedali działkę o nr (...). Trzy lata później działka obciążona służebnością została podzielona na dwie działki o nr (...). Z chwilą wyodrębnienia działek i przeniesienia ich własności powstała potrzeba urządzenia nowych ksiąg wieczystych. W związku z tym na podstawie § 11 ust 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 września 2001 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych i zbiorów dokumentów przeniesiono obciążenia do ksiąg wieczystych wyodrębnionych dla nowych działek.

Sąd I instancji uznał, iż jakkolwiek fakt ustanowienia służebności i powody dla których służebność drogi koniecznej została ustanowiona nie mogą rzutować na rozstrzygnięcie powództwa w przedmiocie nieodpłatnego zniesienia służebności gruntowej, to jednak mieć należy na względzie, iż zgodnie z art. 145 § 1 k.c. droga konieczna zapewniać ma odpowiedni dostęp do drogi publicznej lub do należących do tej nieruchomości budynków gospodarczych. Zatem droga konieczna traci wszelkie znaczenie dla nieruchomości władnącej, jeżeli nie jest przydatna dla jej dostępu do drogi publicznej ani do budynków gospodarskich. Sąd Rejonowy dostrzegł, iż ustanowienie służebności na nowych działkach (...) następowało automatycznie, wobec czego należy rozważyć w jakim zakresie była wykonywana służebność.

Mając na względzie uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie I C 432/12, zdjęcia satelitarne i przesłuchanie stron stwierdził, iż nowy układ wywołany podziałem czyni niezasadnym obciążanie służebnością obu działek. Zaznaczył, że działka (...) w ogóle nie graniczy z działką pozwanego, co więcej wielkość działki (...) oraz dotychczasowy sposób pokonywania trasy po tej działce wskazują, że zmieniło się znaczenie służebności drogi koniecznej obciążającej działkę (...). Sąd I instancji miał na względzie, iż w sprawie I C 432/12 ustalono, że M. T. wjeżdża na swoją działkę z drogi publicznej, na wytyczoną drogę pomiędzy działkami (...) a 53/5. Droga ma szerokość 3,4 m, prowadzi wzdłuż płotu na działce nr (...) aż do jej końca a przy jego końcu skręca w prawo i prowadzi na działkę pozwanego.

Zdaniem Sądu Rejonowego pozwany nie wykazał, ażeby korzystał z działki (...), a jego twierdzenia w tym zakresie okazały się gołosłowne. Podkreślił, że na działce powódki uprawiane jest zboże, zatem pozwany nie ma swobody poruszania się po tej działce. Nadto pozwany nie wykazał, ażeby droga taktyczna rzeczywiście przebiegała po działce (...).

Mając powyższe na względzie Sąd Rejonowy uznał, iż służebność obciążająca działkę (...) nigdy nie miała znaczenia dla pozwanego, stąd też na podstawie art. 295 k.c. zniósł służebność. Jednocześnie orzekając o kosztach na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany domagając się jego zmiany poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wniósł o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 295 k.c. poprzez uznanie, że służebność powstała w wyniku podziału nieruchomości może zostać zniesiona w trybie tego przepisu, zamiast w trybie art. 290 § 2 k.c. oraz błędne ustalenie, że taka służebność nigdy nie miała znaczenia dla pozwanego przez co straciła dla nieruchomości władnącej wszelkie znaczenie.

Zaznaczył, iż w literaturze przyjmuje się, że przez utratę wszelkiego znaczenia nie można rozumieć sytuacji, w których służebność w ogóle nie jest wykonywana, lecz takich, w których nie istnieje choćby szansa na zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej. Tymczasem w ocenie apelującego ta obiektywna potrzeba dostępu z drogi publicznej do działki pozwanego nadal istnieje i jej dalsze utrzymywanie jest koniecznością, gdyż w wyniku sporu z właścicielami

działki nr (...) nie może faktycznie w pełni korzystać ze swojej nieruchomości. Utrata tej służebności wpłynie zatem negatywnie na wykonywanie prawa własności nieruchomości pozwanego.

Na końcu zaznaczył, iż umknęło uwadze Sądu I instancji, że w przypadku podziału nieruchomości obciążonej, właścicielowi nieruchomości obciążonej przysługuje roszczenie o zniesienie służebności gruntowej wyłącznie w trybie art. 290 § 2 k.c.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku.

Przede wszystkim należy zauważyć, iż w niniejszej sprawie mieliśmy do czynienia z dwojakiego rodzaju żądań wyartykułowanych przez powódkę w pozwie oraz piśmie procesowym z dnia 17 lipca 2012 r. W ramach bowiem powództwa głównego E. C. domagała się, podając za podstawę prawną art. 295 k.c., zniesienia nieodpłatnie służebności gruntowej ustanowionej na będącej jej własnością nieruchomości gruntowej oznaczone nr 53/6 położonej w miejscowości K. (KW (...)), polegającej na prawie przejazdu i przechodu przez w/w nieruchomość kaźdoczesnego właściciela działki nr (...) (KW (...)), stanowiącej obecnie własność pozwanego. Z kolei w ramach powództwa ewentualnego, na podstawie art. 293 k.c. w zw. z art. 189 k.p.c., wnosila o ustalenie, iż przedmiotowa służebność wygasła na skutek niewykonywania jej przez 10 lat.

Odnosząc się do powództwa głównego, Sąd Odwoławczy nie podzielił stanowiska Sądu I instancji, co do jego zasadności.

Należy mieć bowiem na uwadze, iż stosownie do dyspozycji art. 295 k.c., jeżeli służebność gruntowa utraciła dla nieruchomości władnącej wszelkie znaczenie, właściciel nieruchomości obciążonej może żądać zniesienia służebności bez wynagrodzenia.

Przesłanką powództwa opartego na powołanym wyżej przepisie jest fakt, że służebność gruntowa utraciła dla nieruchomości władnącej wszelkie znaczenie. Ma to miejsce wówczas, gdy służebność przestała przynosić jakkolwiek korzyść gospodarczą nieruchomości władnącej, tj. gdy przesłanki ustanowienia służebności przestały istnieć (S. Rudnicki, Komentarz, 2006, s. 481; S. Rudnicki, G. Rudnicki, Komentarz, 2009, s. 562). Wskazania wymaga, iż "utrata wszelkiego znaczenia" tylko wtedy stanowi podstawę zniesienia służebności gruntowej na podstawie art. 295 k.c., gdy ma charakter obiektywny i trwały. Nie może być przy tym utożsamiana z jej niewykonywaniem w ogóle czy częściowo. W sytuacji bowiem jej wykonywania, choćby sporadycznego, z istnieniem obiektywnej potrzeby związanej z władaniem nieruchomości władnącą bez względu na szczególne cele związane z nadaniem jej określonego przeznaczenia przez aktualnego właściciela, nie będzie możliwe wystąpienie przez właściciela nieruchomości służebnej z żądaniem wskazanym w komentowanym przepisie (por. orzeczenie SN z 11 września 1957 r., III CR 710/57, OSN 1958, Nr 4, poz. 111; K. Zaradkiewicz, [w:] Pietrzykowski, Komentarz 2013, t. I, art. 295, Nb 1).

Uwzględniając powyższe Sąd Odwoławczy zważył, iż skoro to powódka z faktu utraty wszelkiego znaczenia spornej służebności dla stanowiącej własność pozwanego nieruchomości władnącej wywodziła korzystne skutki prawne w postaci żądania zniesienia służebności, to w świetle art. 6 k.c., właśnie na powódce spoczywał ciężar dowodowy wykazania tej okoliczności. Co istotne, zdaniem Sądu II instancji, dla miarodajnej oceny okoliczności istotnej dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy - tj. tego, czy służebność utraciła wszelkie znaczenie dla nieruchomości władnącej - niezbędne było uzyskanie wiadomości specjalnych i w tym celu przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego (art. 278 § 1 k.p.c.). O przeprowadzenie takiego dowodu powódka jednakże nie wniosła, wobec czego nie było możliwym poczynienie ustaleń w sprawie odnośnie wystąpienia przesłanki warunkującej uwzględnienie żądania opartego na art. 295 k.c.

W świetle powyższego, dzieląc stanowisko wyrażone przez pozwanego w wywiedzionej apelacji, Sąd Odwoławczy uznał, iż powódka nie wykazała zasadności dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia o zniesienie służebności, wobec czego jej powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu.

Odmienne jednakże Sąd Okręgowy ocenił zasadność roszczenia ewentualnego, uznając, iż zasługiwało ono w pełni na uwzględnienie.

Zważyć należało, iż stosownie do dyspozycji art., 293 § 1 k.c., służebność gruntowa wygasa wskutek niewykonywania przez lat dziesięć. Komentowany przepis reguluje skutek, jaki odniesie nie wykonywanie uprawnień wynikających ze służebności przez właściciela nieruchomości władnącej, przewidując, iż po upływie określonego w tym przepisie okresu czasu nastąpi jej wygaśnięcie. W przypadku służebności czynnej – a z taką mamy do czynienia w okolicznościach niniejszej sprawy - termin dziesięcioletni zaczyna biec od dnia, w którym uprawniony zaprzestał wykonywania służebności (np. prawa przechodu czy przejazdu przez nieruchomość obciążoną), a upływa w dniu, który datą odpowiada dniowi, w którym uprawniony zaprzestał wykonywania służebności. Wygaśnięcie służebności na skutek niewykonywania następuje ex lege, co oznacza, że ewentualne orzeczenie stwierdzające wygaśnięcie służebności ma charakter deklaratoryjny. W razie potrzeby stwierdzenie wygaśnięcia służebności następuje w wyroku ustalającym wydanym na podstawie art. 189 k.p.c., który stanowi, iż powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

W realiach niniejszej sprawy kwestią kluczową dla jej rozstrzygnięcia był rozkład ciężaru dowodu, albowiem stanowiska stron były odmienne w zakresie tego, czy pozwany wykonywał przedmiotową służebność na nieruchomości powódki.

W kontekście powyższego wskazania wymaga, że kwestię rozkładu ciężaru dowodu reguluje art. 6 k.c. stanowiąc, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Korelatem powyższego obowiązku na gruncie przepisów procedury cywilnej jest art. 232 k.p.c., stosownie do którego, strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Ciężar dowodu wiąże się z obowiązkiem twierdzenia i obowiązkiem dowodzenia tych okoliczności, które mogą być stosownie do przepisu art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu, w szczególności tych, które są w sprawie sporne. Podkreślenia wymaga, iż ciężar dowodu spoczywa na tym, kto twierdzi, a nie na tym, kto zaprzecza określonym faktom (ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat). Co jest o tyle zrozumiałe, iż nie sposób obciążać określonej strony ciężarem dowodzenia wystąpienia okoliczności negatywnych (vide: wyrok SN z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 449/09). W związku z tym, w zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii, ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei - na pozwanym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1969 r., II PR 313/69). W przypadku bowiem podnoszenia przez pozwanego zarzutów, niejako staje się on powodem (excipiendo reus fit actor), gdyż w zakresie faktów prawoniweczających, ciężar dowodu spoczywa właśnie na nim, jako na tej stronie, która wywodzi z nich swoje twierdzenie (por. wyrok SN z dnia 14 lutego 2002 r., V CKN 745/00, niepubl.; wyrok SN z dnia 11 czerwca 1999 r., II CKN 390/98, OSNC 1999, nr 12, poz. 217).

Uwzględniając powyższe zważyć należało, iż powódka podnosiła, że pozwany od 1995 r., tj. od momentu podziału działki nr (...) na działkę nr (...) i działkę nr (...) (nieruchomość powódki), nie wykonywał już służebności na jej nieruchomości, ograniczając się jedynie do wykonywania prawa przechodu i przejazdu przez należącą do małżonków K. działkę nr (...). Twierdzenia powódki w tym zakresie, zdaniem Sądu, uprawdopodobnia lektura akt sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w Choszcznie o sygn. akt I C 432/12. Z treści stanowiska prezentowanego przez M. T. w toku tego postępowania, jednoznacznie bowiem wynikało, iż domagał się on jedynie wytyczenia drogi koniecznej przez działkę nr (...), gdyż właśnie przez tą działkę wykonuje on prawo przechodu i przejazdu do stanowiącej jego własność działki nr (...). Skoro nie był on zainteresowany sformułowaniem tożsamego żądania w stosunku do E. C., to za uprawdopodobniony uznać należało fakt, iż nie korzysta on ze służebności ustanowionej na działce powódki nr (...).

Niezależnie jednak od powyższej analizy, jeżeli pozwany w toku niniejszego procesu kwestionował twierdzenia powódki w tym zakresie, to ciężar wykazania okoliczności pozytywnej, w postaci faktycznego wykonywania przezeń służebności przechodu i przejazdu, spoczywał wyłącznie na pozwanym. Tymczasem nie uszło uwadze Sądu Okręgowego, iż pozwany poza swoimi gołosłownymi twierdzeniami, nie przedstawił jakiegokolwiek materiału dowodowego celem wykazania, iżby rzeczywiście wykonywał przysługującą mu służebność na nieruchomości powódki, jak słusznie uznał Sąd I instancji. Co prawda pozwany przesłuchiwany na rozprawie zeznał, iż na potwierdzenie tego, że korzysta z działki nr (...) ma trzech świadków w osobach państwa G. (k.62), tym niemniej jednak, nie został przez apelującego zgłoszony żaden dowód w postaci zeznań powyższych osób w charakterze świadków. Za całkowicie niewykazane uznać należało również twierdzenia pozwanego odnośnie rzekomego istnienia na gruncie powódki drogi technicznej, z której pozwany, wedle jego twierdzeń, miał wielokrotnie korzystać. Na tą okoliczność pozwany nie przedłożył nawet chociażby dokumentacji fotograficznej, która pozwalałaby na poczynienie jakichkolwiek ustaleń w tym zakresie, w tym w szczególności, że takowa droga techniczna na działce powódki w ogóle istnieje.

Uwzględniając powyższe Sąd II instancji uznał, iż zarzuty pozwanego, co do rzekomego wykonywania służebności na nieruchomości powódki, bez udowodnienia tego faktu, nie mogły skutecznie podważyć twierdzeń powódki odnośnie faktycznego zaprzestania przez właściciela działki nr (...) wykonywania prawa przechodu i przejazdu przez jej nieruchomość. Jednocześnie stwierdzić należało, iż skoro zostało przez powódkę uprawdopodobnione, że stan ten trwa od momentu podziału działek (od 1995 r.), to niewątpliwie upłynął już wymagany na gruncie art. 293 k.c. okres 10 lat skutkujący wygaśnięciem spornej służebności, co zaś przesądzało o konieczności uwzględnienia powództwa ewentualnego wytoczonego przez powódkę w niniejszej sprawie.

Jedynie marginalnie wskazać należy, iż co prawda nie uszło uwadze Sądu II instancji, że w sentencji zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy nie odniósł się wprost do roszczenia ewentualnego powódki. Lecz jest to o tyle zrozumiałe, iż jak wskazuje się w orzecznictwie, jeżeli w chwili wyrokowania żądanie pierwotne pozostaje aktualne, sąd orzeknie o tym żądaniu, bez rozstrzygania w sentencji wyroku co do żądania ewentualnego (por. orzeczenie SN z dnia 7 września 1960 r., II CR 366/59, (...) 1961, nr 12, s. 424 i n.). Tym niemniej jednak nie ulega najmniejszym wątpliwościom, iż Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku odniósł się merytorycznie również do roszczenia ewentualnego powódki, stwierdzając, iż pozwany nie wykazał, ażeby korzystał z działki (...), jak również nie wykazał, by droga taktyczna rzeczywiście przebiegała po wskazanej wyżej działce (s. 9 uzasadnienia wyroku, k. 97).

Tak argumentując, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż oddalił powództwo główne o zniesienie służebności i jednocześnie uwzględnił roszczenie ewentualne o wygaśnięcie służebności, orzekając jak w punkcie 1 sentencji.

Mając jednocześnie na względzie, iż apelacja pozwanego zmierzała do oddalenia powództwa w całości, to w zakresie, w jakim żądanie apelującego nie zostało uwzględnione, apelacja podlegała oddaleniu. O czym na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w punkcie 2 wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik procesu. Uwzględniając, iż ostatecznie powódka osiągnęła swój cel w postaci zwolnienia jej nieruchomości od ciężaru służebności przechodu i przejazdu, uznał, iż okazała się ona stroną wygrywającą postępowanie apelacyjne. Wobec czego należało zasądzić na jej rzecz od pozwanego zwrot poniesionych przezeń kosztów postępowania odwoławczego w łącznej wysokości 120 zł, na które składało się wynagrodzenie pełnomocnika powódki – ustalone na podstawie § 8 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Z 2013 r., poz. 461, tj.). Taką też kwotę zasądzono na rzecz powódki w punkcie 3 wyroku.